

nebo z části k výkonu jakéhokoliv povolání. Ježto podle zjištění pozůstává byt žalované ze 3 obytných místností, a žalovaná sama v bytě nějaké povolání nevykonává a také do 28. února 1934 nevykonávala, není byt ten od 1. ledna 1935 pod záštitou zákona, a právem proto uznal první soud výpověď za účinnou.

Čís. 14187.

Ustanovení odstavce druhého § 524 c. ř. s. platí i pro řízení exekuční.

Rekurs odložený podle § 524 odst. 2 c. ř. s. může být podán samostatně, není-li tu již dalšího rozhodnutí, jež by bylo lze napadati. Tomu tak je, byl-li podáním dovolacího rekursu proti usnesení rekursního soudu, jehož účinnost má být odložena, pořad stolic vyčerpán.

(Rozh. ze dne 21. února 1935, R II 64/35.)

První soud vyslovil k návrhu povinného, proti němuž byla povolena exekuce pro výživné, a jenž podal do usnesení rekursního soudu o tom dovolací stížnost, odklad účinnosti tohoto usnesení až do rozhodnutí o dovolací stížnosti. Rekursní soud k rekursu vymahajícího věřitele změnil usnesení prvního soudu a návrhu povinného nevyhověl z těchto důvodů: Výživné musí být plněno ihned a pravidelně, má-li být dosaženo jeho účelu. Povoláním odkladu účinnosti usnesení rekursního soudu mohla by být ohrožena existence nezletilého Jaroslava G-e, který jest odkázán na výživné, vymáhané exekucí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací recurs je přípustný, neboť ustanovení odstavce druhého § 524 c. ř. s. platí i pro řízení exekuční (viz rozh. č. 8844 sb. n. s.), a podle tohoto zákonného ustanovení jest sice vyloučen samostatný opravný prostředek proti usnesení, jímž přiznán odkládací účinek rekursu, avšak podle § 515 c. ř. s. přísluší postižené straně právo k rekursu proti nejbližšímu rozhodnutí, jež lze bráti v odpor, z čehož plyne, že recurs takto odložený může být podán samostatně, není-li tu již dalšího rozhodnutí, jež by bylo lze napadati, jakž tomu v souzeném případě, kde podáním dovolacího rekursu proti usnesení soudu rekursního z 30. listopadu 1934 R III 1116/34-6 byl pořad stolic vyčerpán, takže předpis § 524 c. ř. s. a § 78 ex. ř. v tomto případě přípustnosti rekursu nevalil. Ve věci odkazuje se na správné odůvodnění napadeného usnesení.

Čís. 14188.

Slovy pojišťovacích podmínek »nabude-li pojistník na místě pojištěného silostroje jiného silostroje« lze rozuměti buď nabytí vlastnictví nebo skutečný výkon provozu novým silostrojem. Pod-

mínka není splněna již kupem nového silostroje bez jeho odevzdání a vzetí do provozu pojistníkem. Lhostejno, že pojistník přihlásil nový silostroj u policejního ředitelství.

(Rozh. ze dne 21. února 1935, Rv II 890/33.)

Žalující pojišťovna tvrdíc, že žalovaná společnost koupila nový silostroj na místo silostroje pojištěného, domáhá se žalobou, o niž tu jde, výroku, že žalovaná jest podle smlouvy pojišťovací povinna učiniti žalující oznámení s přesným označením vozidla, které bylo na místě pojištěného nákladního automobilu koupeno, a zaplatiti žalující případný premiový příplatek. Nižší soudy uznaly podle žaloby, první soud z těchto důvodů: Mezi stranami jest nesporno, že žalovaná se jako pojistník zavázala podle pojišťovacích všeobecných podmínek pojišťovací smlouvy o povinném ručení pro provoz nákladního auta (odst. 4, bod 8), že, nabude-li na místě pojištěného silostroje během ujednané doby (do 6. srpna 1937) jiného silostroje, jest povinna ihned po jeho nabytí učiniti pojišťovateli (žalující) doporučeným dopisem oznámení s přesným označením vozidla a zaplatiti případný tarifní poplatek premiový. Zjištěno jest zprávou policejního ředitelství v B. ze dne 3. února 1933, že žalovaná společnost přihlásila u policejního ředitelství osobní auto dne 24. srpna 1931. Nabyta tudíž po odhlášení nákladního auta po 20. září 1930 jiného silostroje. Rozhodným jest, že vůz jest v provozu jako vůz náležející žalované společnosti a jest jako takový u příslušného veřejného úřadu přihlášen. Bylo tudíž na žalované, aby postupovala podle smlouvy pojišťovací a učinila žalující oznámení podle odst. 4, bod 8 pojišťovacích podmínek shora uvedených. Na posouzení věci nemění nic, že žalovaná nabyta na místě auta nákladního auta osobního, ježto z doslovu a smyslu smlouvy se jasně podává, že smlouva platiti měla ohledně nově nabytého silostroje vůbec, bez zřetele na to, jakého jest silostroj ten druhu, že žalovaná měla jen ohlásiti změnu silostroje žalobkyni, a tato pak měla právo požadovati od žalované případný rozdíl premie z povahy tohoto nového silostroje plynoucí.

Nejvyšší soud k dovolání žalované změnil rozsudky nižších soudů a žalobu zamítl.

Důvody:

Ustanovení odstavce 4, bod 8 všeobecných pojišťovacích podmínek — byť by i nebylo tak nejasným (§ 915 obč. zák.), aby se nedalo rozumově vyložit — připouští zejména srovnáním s bodem 7, odst. 4 dvojí výklad potud, že slovy — »nabude-li pojistník na místě pojištěného silostroje jiného silostroje« — lze rozuměti buď nabytí vlastnictví nebo skutečné vykonání provozu novým silostrojem. Žalující strana však nevrátila ani to ani ono, opírala žalobní nárok jen o kup nového silostroje, což o sobě není nabývacím způsobem vlastnictví (§ 425 obč. zák.) a není důkazem, že kupitelka má koupené auto ve vlastním provozu, an tím jest prokázán jen její obligační nárok na

odevzdání auta (§ 1061 obč. zák.), z čehož ještě neplyne, že kupitelka má auto v provozu. Provoz je skutečností a nelze jej proto odvozovati z toho, že pojistník (žalovaná společnost) přihlásil nové auto u policejního ředitelství, neboť tím jest prokázána jen přihláška provozu, neplyne však z toho, že provoz přihlašovatelka skutečně provádí. Jiných důkazů o provozu žalující strana nenabídla a žalovaná strana popřela vůbec i kup. Není tudíž zjištěno, že žalovaná strana má nový silostroj v provozu a nejsou dány předpoklady pro oznamovací závaznost podle odstavce 4, bod 8 všeobecných pojišťovacích podmínek.

Čís. 14189.

Nárok na vrácení poplatků, předepsaných společenstvem podle § 106 živn. řádu za používání místností v jatkách společenstva k ohledání masa a uzenin, nelze proti společenstvu uplatňovati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 22. února 1935, R I 1655/34.)

Žalobkyně domáhá se vrácení poplatků, předepsaných jí a neprávem vybraných žalovaným společenstvem řezníků a uzenářů v M. za používání místností v jatkách společenstva k ohledání masa a uzenin do M. odjinud dovážených. Prvý soud nevyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva, vznesené žalovaným společenstvem a žalobu pro tentokrát zamítl. Odvolací (rekursní) soud k rekursu žalovaného změnil usnesení prvního soudu v námitce nepřipustnosti pořadu práva, námitce té vyhověl, žalobu odmítl a odvolání obou stran odkázal na toto rozhodnutí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Rádným soudům náleží podle § 1 j. n. rozhodovati jen v občanských věcech právních, jež jest posuzovati podle předpisů práva soukromého. Nezáleží na zevní formě, do níž byla žaloba oděna, nýbrž na pravé právní povaze nároku. Přihlíží-li se k podstatě žalobního nároku, jest patrné, že jde o nárok povahy veřejnoprávní. Žalující strana žádá za vrácení poplatků, předepsaných jí žalovaným společenstvem, společenstvem to podle § 106 živn. řádu, za používání místností v jatkách společenstva k ohledání masa a uzenin odjinud do M. dovážených. Jatkám byla přiznána výsada § 35 živn. ř. a dotčené poplatky ustanovené v § 17 odst. 6 jatečného řádu byly politickým úřadem schváleny a k vymáhání jich propůjčena exekuce politická. Není tedy pochybným, že jde o poplatek veřejného práva, jehož uplatnění nemohlo by se státi pořadem práva soukromého, neboť poplatek ten byl předepsán orgánem, jemuž jsou svěřeny úkoly veřejné správy.

Tvrdí-li žalující strana, že žalované společenstvo vybíralo onen poplatek neprávem a odvolala se takto na předpis § 1431 obč. zák., nedoličuje tím, že jde o nárok soukromoprávní. Zákon mluví v § 1431 o omylném plnění, na něž příjemce neměl práva, má a může mít na